

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Herrens Bøn 'Fadervor.'

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1855_1128-intro-shoot-idm80.pdf (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oplysningstankerne fra 1700-tallet fremstilles hos Grundtvig som et tankesystem, der ønskede at få mennesket til at glemme sig selv til fordel for verden, glemme ånden til fordel for legemet og evigheden til fordel for tiden (s. 29). Det var en samfundsomvæltende tænkning, der var sat i verden af "*Patriarken i Ferney*" (s. 126), François-Marie Arouet, bedre kendt under pseudonymet Voltaire. Denne oprørske franske historiker, digter og filosof kritiserede den katolske kirke og det enevældige styre. I denne kritik så Grundtvig rødderne til de oprør, der i løbet af 1700-tallet "fra Frankrig, især under Revolusjonen, gennem utallige Render udbredte sig over hele Europa" (s. 18) og satte de borgerlige samfund i flammer. Gennem sit forfatterskab havde Voltaire forpestet sin samtid med ideer om falsk frihed og tolerance, der skulle resultere i omvæltningen af kongemagt og kirke. Den franske oplysningsfilosofi forsøgte, med Voltaire som førstemand, at skabe en universel målestok, hvormed al oplysning, kultur og dannelse kunne bedømmes. De franske oplysningsfilosoffer udskiftede Bibelen med *Encyklopædien* (1751-1780), et altomfattende leksikon, som blev redigeret af de radikale tænkere Denis Diderot og Jean le Rond d'Alembert, og hvori både Voltaire og Jean-Jacques Rousseau bidrog med artikler (Korsgaard 2004, s. 121). Om dette værk konstaterede Grundtvig i *Udsigt over Verdens-Krøniken* (1817), at "Gudsforagterne" blev sat i spidsen for "dette Mesterværk, der skulde omfatte Alt uden Religion og Philosophie", hvorfor det dog ingen betydning havde (Grundtvig 1817, s. 305).